

BILAGA 7

Motiv till skyddsföreskrifter- Runtuna

Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	<p>Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än 50 liter är förbjudet.</p> <p><i>Undantaget från förbud är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -transport på väg. -drivmedel och andra petroleumprodukter i fordon (inkl. båt och arbetsmaskiner) nödvändiga för fordonets drift. Undantaget gäller inte för fordonsvrak. 	<p>Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än 50 liter får inte förekomma utan tillstånd.</p> <p><i>Undantaget från krav på tillstånd är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - befintlig hantering av petroleumprodukter för uppvärmning av bostads- och jordbruksfastigheter. - transport på väg. - drivmedel och andra petroleumprodukter i fordon (inkl. båt och arbetsmaskiner) nödvändiga för fordonets drift. Undantaget gäller inte för fordonsvrak.

Motivering

Hantering av petroleumprodukter av mängder över 50 liter där grundvattenmagasinet är sårbart och där avståndet till uttagsbrunnarna är kort, bedöms utgöra en beaktansvärd risk för vattenförsörjningen. Dock bedömer projektgruppen att med tillståndsplikt sådan hantering kan regleras och villkor föreskrivas så att kommunen kan vara säker på att miljöaspekter beaktas och att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas.

Brandfarliga produkter i mängder över 50 liter, såsom exempelvis lösningsmedel, bedöms utgöra en beaktansvärd risk för vattenförsörjningen. Vidare motiv kan även ses under rubriken Miljöfarlig verksamhet.

Bekämpningsmedel

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:

<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd.</p> <p><i>Undantaget från krav på tillstånd är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -hantering av kemiska bekämpningsmedel inomhus. -hantering av medel för bekämpning av skadedjur för normalt husbehov utomhus. -transport av kemiska bekämpningsmedel på väg. -hantering av ogräsättika. <p>Jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.</p>	<p>Samma som primär skyddszon.</p>
---	------------------------------------

Motivering

Inga kemiska bekämpningsmedel påvisats i råvattnet eller i dricksvattnet. Emellertid har endast ett begränsat antal analyser genomförts. I befintliga föreskrifter föreskrivs att spridning av bekämpningsmedel ej får förkomma i större omfattning än som normalt erfodras för jord- och skogsbrukets behov. Trots att endast ett begränsat antal analyser har utförts indikerar frånvaron av bekämpningsmedel att befintlig hantering inte medför en oacceptabel påverkan på råvattnet.

Förslag till skyddsföreskrift har därför utformats så att det krävs tillstånd för hantering av bekämpningsmedel istället för förbud. Genom tillståndsplikt ges möjlighet att förena tillståndet med särskilda villkor för att bedriva hanteringen utan risk för vattentäkten. Vattenskyddsområdet berör områden med delvis genomsläppliga material vilket gör att dessa områden kan vara starkt kopplade till grundvattenbildningen av grundvattenmagasin. Det bör därför ställas höga krav på verksamhetsutövarens tillståndsansökningar och på miljökontorets bedömningar. Verksamhetsutövaren bör i tillståndsansökan för hantering kunna redogöra för bl.a. jordlagerföljd, topografi, när och hur spridning avses utföras, var lagring sker, testprotokoll för spruta, förekomst, lägen för och utformning av täckdikningsbrunnar, gröda och preparat samt dos. Generellt är det lämpligt att ge tillstånd för samma tidsperiod som verksamhetsägarens växtföljd exempelvis 4-5 år när det gäller jordbruk (växtodlingsplanen ska redovisas i ansökan). För andra verksamheter som t.ex. idrottsplatser och andra allmänna platser kan det vara skäligt med kortare tid.

Ibland måste de med bekämpningsmedel behandlade plantorna sättas i jord eller i vatten innan plantering. Det görs för att plantorna inte ska torka ut och kallas jord- eller vattenslagning av plantor. Eftersom förslaget till vattenskyddsområde inte är så stort så bedöms det lämpligt och möjligt att välja andra ytor än de inom vattenskyddsområde om man skulle behöva vatten/jordslagning av bekämpningsmedelsbehandlade plantor.

Växtnäringsämnen

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Lagring och spridning av slam är förbjudet. <i>Undantaget från förbud är: Spridning och lagring av slam från egen slamavskiljare.</i>	Samma som primär skyddszon.
	Spridning och lagring av stallgödsel får inte förekomma utan tillstånd.	Lagring av stallgödsel får inte förekomma utan anmälan. <i>Undantaget från krav på anmälan är hantering för normalt husbehov.</i>

Motivering

De risker som hantering av stallgödsel kan utgöra för vattentäkter är dels påverkan genom nitrat dels genom spridning av smittoämnen i form av bakterier, virus och parasiter.

Eftersom lagring innebär att stora mängder stallgödsel hanteras koncentrerat är det önskvärt att miljönämnden får kännedom om befintliga och nya lagringsplatser för stallgödsel. Stukalagring kan generellt sett accepteras om det sker som tillfällig omlastning, dvs. då spridning sker inom några dagar och det enbart är den giva som ska läggas ut på skiftet som lagras (dvs inte stora mängder gödsel som ska spridas på flera skiften).

Inom primär skyddszon finns det områden (som består av genomsläppligt material, grus etc) där det är olämpligt att hantera stallgödsel. Genom tillståndsplikt ges miljönämnden möjlighet att föreskriva lämpliga villkor såsom skyddsavstånd till uttagsbrunnar etc.

Slam innehåller halter av fosfor och kväve men kan även innehålla bl.a. metaller och läkemedelsrester. Om det handlar om ohygieniserat slam är riskerna främst patogener. Eftersom förslaget till vattenskyddsområde inte är så stort så bedöms det lämpligt och möjligt att välja andra ytor än de inom vattenskyddsområde för eventuell spridning av slam. Spridning och lagring av slam från privatpersoners egna avloppsanordningar bedöms vara en acceptabel risk för vattentäkten och undantas därför från förbudet.

Avverkning

Naturvårdsverkets allmänna råd

"I föreskrifter för ett vattenskyddsområde bör föreskrivas att i primär och sekundär skyddszon permanenta upplag av bark och timmer är förbjudna. I sekundär skyddszon bör upplag från en

avverkningssäsong få förekomma. För tillfälliga sådana upplag i primär skyddszone bör föreskrivas om krav på tillstånd.”

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszone:	Sekundär skyddszone:
	Avverkning, annan än med handhållna redskap, får inte förekomma utan anmälan.	Samma som primär skyddszone.
	Lagring av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan tillstånd. <i>Undantaget från tillståndsplikt är:</i> <i>- privatpersoners upplag för uppvärmning av den egna fastigheten.</i>	Samma som primär skyddszone.

Motivering

Avverkning med annat än handhållna redskap skulle kunna påverka vattenkvaliteten negativt vid läckage av petroleumprodukter mm., därav anmälningsplikt. Det skulle kunna hävdas att föreslagen reglering till viss del innebär en dubbelreglering eftersom avverkningar som är större än 0,5 ha ska anmälas till Skogsstyrelsen. Även avverkning av mindre ytor kan innebära risker, genom uppställning av maskiner, tankning mm. Största vinsten med anmälningsplikt för avverkning är att kommunen får information om att det kommer ske avverkning.

Vattenförsörjningen kan påverkas negativt vid lagring av timmer, t.ex. beroende på utlakning av fenoler. Gran och tall kan ha höga halter av fenoler, upp till 20 % av barken kan bestå av vattenlösliga fenoler.

Vidare förekommer det även transporter till och från upplag av timmer. I ett yttrande från Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) i ett överklagningsärende i fråga om vattenskyddsområde, bedömer SGU att risken för påverkan på grundvattnet av mindre tillfälliga upplag bör vara liten förutsatt att upplagen inte ligger på öppna grusytter och att de inte bevattnas eller att kemiska produkter används samt förutsatt att upplaget inte är närmare vattentäkt/dricksvattenbrunn än 30 m. Utifrån detta resonemang så förslås tillståndsplikt för lagring för att på så sätt ge miljönämnden möjlighet att sätta ändamålsenliga villkor. Restriktionsnivån avseende upplag i föreslagen föreskrift är därmed lägre än nivån i Naturvårdsverkets allmänna råd (2003:16) om vattenskyddsområden.

Avloppsvatten

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Inrättade eller ändring av avloppsanordning med utsläpp av hushållspillvatten från WC är förbjuden.	Inrättade eller ändring av avloppsanordning med utsläpp av hushållspillvatten från WC får inte förekomma utan tillstånd.

Utsläpp av näringsämnen via avlopp medför inte några betydande problem vid dricksvattenframställningen. Problemen är snarare kopplade till att det via avloppsanordningar kan ske utsläpp av andra föroreningar, t.ex. mediciner, läsningsmedel samt bakterier.

Primär skyddszon är inte så stor så det bedöms lämpligt och möjligt att välja andra ställen för eventuella utsläpp av avloppsvatten än att det ska behöva ske inom primär skyddszon.

Med tillståndsplikt i sekundär skyddszon ges miljönämnden möjlighet att ställa krav på utredningar om möjligheten att välja andra typer av avloppsanordningar som inte medför utsläpp samt krav på lokalisering av utsläppspunkt.

Täktverksamhet och andra schaktningsarbeten

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Materialtäkt (grus-, ler-, bergtäkt eller liknande) är förbjuden. Schaktningsarbeten djupare än 1 meter eller schaktningsarbeten större än 200 m ³ , muddring, rensning, pålning, spontning och schaktfritt ledningsbyggande får inte utföras utan tillstånd.	Materialtäkt (grus-, ler-, bergtäkt eller liknande) är förbjuden. Schaktningsarbeten djupare än 1 meter eller schaktningsarbeten större än 200 m ³ , muddring, rensning, pålning, spontning och schaktfritt ledningsbyggande får inte utföras utan anmälan.

Motivering

Anledningen till att materialtäkt regleras med tillståndsplikt och inte förbud i sekundär skyddszone är att det ger möjlighet för tillståndsmyndigheten att sätta upp villkor för

verksamheten, t.ex. avseende uppställning av fordon, som får ses som en av de större riskerna för vattenförorening med täktverksamhet.

Trots att schaktningsarbeten endast fått en riskklass 1 i riskanalysen önskar huvudmannen få kännedom och möjlighet att förskriva villkor/försiktighetsåtgärder gällande schaktningsarbeten. Motivet är att beroende på var schaktningsarbeten genomförs kan de öppna upp vägar eller ge snabbare vägar för föroreningar att nå vattentäkten utan fastläggning/rening av ytliga växtskikt mm. Vid tillstånd och anmälan om schaktning bör även säkerställas hur eventuell utfyllnad i mark ska genomföras. Det rekommenderas att utfyllnad i mark inom vattenskyddsområdet sker med jungfruligt material eller bergkross etc och inte med uppgrävda massor.

Med rensning avses att öka avvattningsförmågan genom åtgärder som ändrar djup och/eller läge i befintliga diken. Slätter eller kantskärning ingår inte begreppet rensning.

Miljöfarlig verksamhet

Projektgruppens förslag

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:215 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.	Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:215 och eventuella senare ändringar) får inte förekomma utan tillstånd.

Motivering

Generellt kan sägas att miljöfarliga verksamheter kan kopplas till någon typ av utsläpp eller hantering av kemiska produkter och därmed kan utgöra en risk för vattentäkten. Miljöfarliga verksamheter har i riskanalysen även fått en riskklass 2. Med ovan föreslagna föreskrift gällande miljöfarliga verksamheter kommer dock inte s.k u-anläggningar omfattas. Riskerna med u-anläggningar bedöms främst föreligga om dessa verksamheter hanterar större mängder kemikalier. Det har av den anledningen valts att även reglera hantering av brandfarliga produkter i § 2.

Uppställning av tyngre fordon

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:

	<p>Uppställning under fler än ett dygn i sträck av tyngre fordon får inte förekomma utan anmälan.</p>	
--	---	--

Motivering

Uppställning av tyngre fordon anses utgöra en risk mot vattenförsörjningen. Läckage av oljor, drivmedel eller andra miljöfarliga vätskor i fordon är en beaktningsvärd risk för vattentäkten. Därav föreslås anmälningsplikt för uppställning. Krav på anmälan ger miljönämnden information om att uppställning sker inom vattenskyddsområdet. Det ger även möjlighet att kräva att uppställda fordon har skydd av täckmattor eller liknande eller hänvisa uppställning av fordon till platser där risken är liten för både olyckor och läckage av ämnen som skulle kunna påverka vattenkvaliteten av vattentäkten.

Fordonstvätt

Motivering

Fordonstvätt anses utgöra en risk mot vattenförsörjningen om de sker på annan plats än i för ändamålet avsedd tvätthall med olje- eller bensinavskiljare. Ämnen som används vid tvätt och de ämnen som tvättas av kan försämma vattenkvaliteten i vattentäkten. Oavsett om man bor inom ett vattenskyddsområde eller inte så ska du inte tvätta bilen på gatan eller asfalterad uppfart. När bilen tvättas på garageuppfarten eller gatan rinner det förorenade tvättvattnet ner i gatubrunnarna och ofta vidare rakt ut i närmsta sjö eller vattendrag.

Enligt 9 kapitlet 7 § miljöbalken ska avloppsvatten avledas och renas eller tas om hand på något sätt så att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer. Att tvätta bilen på gatan är, med tanke på att tvättvattnet orenat går ut i sjöar och vattendrag via dagvattensystemet, ett felaktigt sätt att hantera tvättvattnet. I och med att redan idag finns rekommendation om att biltvätt ska ske i gör det själv-hall eller automatvätt har riskerna med fordonstvätt valts att inte regleras genom skyddsföreskrifter utan huvudmannen har som avsikt att istället arbetat med information till boende inom vattenskyddsområdet.

Olyckor på väg

Det går inte att reglera olyckor på väg via skyddsföreskrifter utan här är det istället viktigt att finns information om hur man ska bete sig vid en eventuell olycka hos Räddningstjänst och Trafikverket. Huvudmannen ska informeras vid olycka inom vattenskyddsområdet.